

1498.

NEMZETI KÖNYVTÁR.

SZERKESZTI

ABAFI LAJOS,

HARMADIK KÖTET.

KAZINCZY FERENC MŰVEL.

HARMADIK KÖTET.

PALYÁM EMLÉKEZETE.

BUDAPEST,
AIGNER LAJOS.

PÁLYÁM EMLÉKEZETE.

IRTA

KAZINCZY FERENC.

KIADTA

ABAFI LAJOS.

1879

BUDAPEST 1879.
WILCKENS F. C. ÉS FIA KÖNYVNYOMDÁJA.

BUDAPEST,
AIGNER LAJOS.

szakadt törekedésim után, méltán lehete, de hogy el nem fogadám tanácsokat, az legalább szerénységemet bizonyíthatná. Akkor midőn én éltem, talán legokosabb volt fordítani jót s minél lehet jobban, hogy követésreméltó példát adjon mint a teremtésben mint a szólásban, s a kettő által az ízlést nemesítse, de a ki mindig fordít, és csak fordít, aszerint jár, mint a ki mindig mankón jár — elveszti saját erejét.

A stylisticának, mondám, különböző, sőt ellenkező nemei vannak, s minden nemnek s minden írónak más meg más nyelve. Az ír jól, a ki úgy ír, a hogy a hely kívánja — *apte qui dicit*. A sokszínűségre kell tehát törekedni, nem a mit mások óhajtának az egyszínűségre, s a fordítás erre a legszerencsésebb szer. De nem a mi nyelvünket kell idegenné tenni igyekeznünk, hanem az idegent tenni mienkké; de vigyáznunk, hogy beszédünk, a nagy hűség keresése mellett feszessé ne váljon, s a fentebb nemű szépség, midőn nagyon kerüljük az idegent, közönségessé ne súlyedjen. Erre azt látám legtanácsosabbnak, hogy ne egy író fordítsak, hanem minél többet, és ne egy nemből, hanem többekből, s az ellenkezőkből. Franciát és németet, újat és régít, Wielandot és Klopstockot, Cicerót és Sallustiuszt. Úgy hittem, az a sokféle másolgatása fogná majd csinálni, sokkal inkább mint a sokfélének csak olvasgatása, hogy a sokból nekem terem egy új, egy önmagamé, egy énnekem-saját, s nem csak a szólásban, hanem a teremtésekben is, és ha magamnak nem, bizonyosan később pályatársaimnak.

HATODIK SZAK.

MDCCXCII.

Meghala Leopold császár is, március 1-én, s fia, Ferenc junius 6-kára rendelé koronáztatását, s igen nagy öröme a nemzetnek, Budán, nem Pozsonyban. — *Eximam regem Matthiam ex ore Hungarorum*, monda II. József egyik utazása alatt valamely predikátornak, ki nem győző magasztalni előtte a mi Józsefi lelkű Hunyadinkat. Ily biztatásokkal vigasztalá honunk némely nagyjait az a fejedelem is, kinél soha még nép királyát inkább nem szerette.

Jelen valék midőn elsőben lépe fel székére, kiadni királyi kívánságait. A tágas palota a budai királyi lakban tömve vala rendjeinkkel. A lábtöporások végre jelt adának, hogy jön a király. Hozák előtte a keresztet, az apostoliság címerét, s a rövid látású herceg Grassalkovics II. Antal helyett herceg Batthyány Lajos a kivont régi kardot. Most jött gyászban atyja és atyját kevés hetek mulva követett anyja után gyászban, felöltött térdig érő mentéjében, dolmány-nyal és csizmában, nem bakkancsban, leüle tronusán, és ott tette fel kalpagját. Cancellarius Pálffy Károly magyar nyelven szóla a rendekhez. A királyné számára polcozat készült a palota estéjszaki szögében. Midőn vége vala a dolognak, a királyné lelépe polcozatáról, generális gróf Fekete János olasz nyelven szólítá meg: „Felséged látá ezt, mit ítél most hűségünkről?”

Vaj sanyarún teng ő! De szelíd törvényében őrzi
Ausztria, s a hívnek híve felejtí baját.

De itt egy paraszt kétezer forintot váltta fel
tallérban egy kalmárnál papiros pénzre, hogy azon
nyerjen.

24.

Egy helytt a mezón elszórt házaknak tor-
nyocskáit s harangjait láttam. A hon maradt gazd-
asszony azzal ad jelt eselédeinek, kik a hegyek
közt dolgoznak, hogy várja ebédjük.

HARMADIK SZAK.

25.

MDCCC.

Junius 30-án. — Julius 6-a óta és így hat nap
hiján tizenkét hónapot töltvén itt, délután egy
hajóba lépünk, melyben rekeszünk szomszéd szo-
bájában egy idegen álla, a másikába egy másik
jöve utánunk. A hajó a városka hídjá mellett vala
megkötve. Két órakor délután indulánk, s fedeles
hajónk az Inn vizén repüle mint a nyíl.

Gyönyörű vala a nap, s még gyönyörűbb
estvéje. Az eget krókus szín borította el, s minél
inkább távozánk a gondfoktól, annál inkább sze-
lidüle s tagasúla a környék.

Wasserburgra kellett vala éjszakára men-
nünk, de korhely evezőink elébe terjeszték főhad-

nagy Bastendorff úrnak, hogy Rosenhainban alkal-
masbb a fogadó; holnap kipótolják a mit ma el-
mulasztanak.

Bastendorff kiszállott megtekinteni mint száll-
hatunk, s sietve jött az izenet, mintha a hajó
égne, hogy lépünk ki s szedjenek ki mindent. —
Wasserburgba tegnap beérkezének a nem-kedves
vendégek.

Alig viradt, midőn forsponton menénk Salz-
burg felé, két felette nagy termetű lovakon.

26.

Julius 1-én. Gyaloglani akarék a görbe és
köves úton, s egy idegen, zöld köpenyegben, sárga
posztó, nagyon megkopott és felette nagy foltú
nadrágban, háromszögű szőr kalapjával, nyakken-
dője selyem rongy, francia nyelven szólíta meg;
nyájasan tudakozá, nem mondhatnám-e meg neki,
ha a ki kevéssel előbb valamely ausztriai tiszttel
pirucsán mene el, itt civilis ruhában, nem generális
Fiorella-e? — Szent isten, kiáltá, én neki előbb
kapitánya voltam a király alatt, s imhol ő Ge-
neral de sa republique, én pedig közember
a Conde seregnél. Uram, mondá, köszönts őtet
egykori barátja nevével, beszélj el mint találtál;
én gróf Rossy vagyok.

Vérző szívvel váltam el a szerencsétlen em-
bertől. — Mely szerencsétlen az, a kit a sors
honja kebeléből kilök!

NÉVMUTATÓ,

- Abafi Ferenc*, Árvam. orsz. képviselője 173. lap.
Adam Jakab, bécsi rézmetsző, kivált arcképekben igen ügyes 78., 121.
Adelsheim Joanna, b. Vay Miklósné 208., 226.
Adelung János Kristóf, híres nyelvész, kinek művei (szótár, stylistika stb.) sokáig nagy tekintélyben állottak 82., 331.
Albach József Szaniszló, sz. Ferenc rendi szerzetes, pesti német hitszónok; mint ilyen nagy hírnévnek örvendett 156.
Albert Kazimir, szász-tesseni herceg, III. Ágost lengyel király fia, nőül vette Mária Terézia egyik leányát 18., 78.
Almásy Pál, borsodi főispán 69.
Alxinger János, udvari ágens Bécsben, később az udvari színház titkára; ismeretes mint költő, kivált „Doolin von Mainz“ és „Bliomberis“ című epikai költeményei által 79., 80., 82.
Andrássy Antal, báró, rozsnyói püspök 134., 135., 296.
Anyos Pál, a költő 282.
Artaria Domokos, híres bécsi műárus; nagy

- érdemeket szerzett jeles képek, zeneművek és térképek kiadása által 148., 149.
Astleitner, főhadnagy 172.
Aszalay János, Lessing meséinek fordítója, Kazinczy tanfelügyelői segédje 131., 132., 305.
Bacsányi János, a költő, kinek társaságában indította meg Kazinczy a kassai „Magyar Muzzeumot“ 104 f., 107., 157., 212., 284.
Badányi, szepesmegyei szolgabíró 95.
Bajza József, a költő 39.
Bakics, consiliarius 272.
Bakó János, temesi királyi biztos 69.
Balassa Ferenc, gróf, illyriai cancellár 69.
Balkay Pál, egri születésű jeles festő 150., 301.
Balogh Péter (ócsai), szolgabíróból főispánná küzdötte fel magát, később az evang. községek főinspektora, ki az 1790/91-ki országgyűlésen fényes szónoki tehetségével lényegesen előmozdította hitsorsosai vallásszabadságát 66., 96., 119., 263., 281.
Banks József, angol természettudós és híres gazda 224.
Baranyi Gábor, Biharmegye alispánja 4 f., 77., 238., 239.
Baranyi József, bihari táblabíró 228.
Barcsay Ábrahám, ezredes és a magyar testőrség főhadnagya, nevezetes költő 63., 64., 250., 279., 282.
Barczafalvi Szabó Dávid, sárospataki tanár; leginkább mint számtalan új szó teremtője ismeretes 103.
Barczay Dániel, Kazinczy tanuló társa 43.
Barczay Ferenc, Kazinczynak gyermekkorától barátja 140.
Barczay István 258.

- Bárczy Imre*, Tornam. alispánja 255.
Barkóczy Ferenc gróf, Magyarország hercegprimása, mint egri püspök alapította az egri lyceumot, nyomdát stb. 63.
Barkóczy Károly báró, kir. táblai ülnök. 5.
Báróczy Sándor, a magyar testőrség tagja és Bessenyei György mellett legbuzgóbb megindítója újabb irodalmunknak. 36., 39., 85., 89., 149., 212 f., 279., 282.
Baróti Szabó Dávid, költő és nyelvész, mint a Jézus-társaság tagja több magyarországi városban működött, és a rend feloszlatása után kassai tanár; mint ilyen adta ki „Új mértékre szedett verseit“ stb. és Kazinczy s Bacsányival együtt indította meg a „Magyar Muzeumot“ 37., 38., 39., 51., 54., 90., 91., 104., 108., 250., 282., 284., 298., 324.
Barta, ki a fogoly Kazinczyt megajándékozta 200., 318.
Barthelemy Jean Jacques, francia régész, és „Voyage du jeune Anacharsis en Grèce“ írója, melyet Deáki Filep Sámuel fordított le magyarra 122.
Bastendorff, főhadnagy, Kazinczynak kísérője Kufsteinből Munkácsra 185., 195., 311., 312., 313., 315.
Batthyány Alajos gróf, elmés iratairól ismeretes 235.
Batthyány Ferenc gróf, Sárosmegye főispánja 67., 265.
Batthyány József, gróf, hercegprimás; nagy érdemeket szerzett hazája és vallása körül, és három fejedelmének (II. József, II. Lipót és II. Ferenc) kegyeltje volt 126., 160.

- Batthyány Lajos*, herceg, cs. kir. kamarás 156., 159.
Bause János Frigyes, rézmetsző, a lipcei műakadémia tanára 50.
Beleznay Miklós, tábornok, később az evangélikusok bécsi agense 20., 36., 140.
Beöthy Imre, udvari tanácsos 137.
Beöthy János, bihari alispán 208.
Beöthy László, bihari alispán 221.
Beregszászi Pál, sárospataki tanár, a nyelvészet terén Kazinczy nagy ellensége 206 f.
Bernát Ferenc, zempléni alispán 53.
Bernoulli János, matematikus 225.
Berzeviczy Gergely, jeles magyar nemzetgazda 94., 263., 309.
Berzeviczy Sándorné, Gergely anyja 94., 281.
Bessenyei György, a magyar testőrség tagja s a magyar irodalom újításának megindítója; számos művei közül felemlítendő: A Die Amerikaner című német regénye, melyet Kazinczy magyarra lefordított (1776) 32., 36., 38., 250., 279., 282.
Beyer Gabriella, bécsi festőnő, pasztell-rajzai nagy becsben állottak 78., 122., 123.
Blumauer Alajos, eleinte Jézus-társaságbeli tag, utóbb bécsi censor lett, azután könyvkereskedő, mint költő legismertebb az Aeneis travestiája által 78., 79., 80., 147., 274., 275.
Bodmer J. Jakob és Breitinger J. Jakob, helvéciai írók, közösen adtak ki nagyhatású folyóiratot 283.
Born Ignác, híres természettudós, II. József alatt a bányászati ügyek igazgatója, ki mint ilyen Selmecet különösen pártfogolta s itt alkalmazta

legelőször az általa felfedezett új foncsorlási rendszert, mely utóbb világszerte alkalmaztatott. 78., 122.

Bossányi Ferenc, Kazinczy nagyatyja, Bihar-megye képviselője 4 f., 43., 63., 237., 238., 321.

Brigido Mihály báró, lőcsei plébános, szepesi püspök, laibachi herceg-püspök 93.

Brockmann János Ferenc, korának egyik leg-híresebb színésze 86., 277.

Brunszvick Antal gróf, bihari főispán 53., 54.

Brunszvick Főzsef, országbíró 53.

Budai László, consiliarius, bihari alispán 53.

Budcani báró, jószágigazgató 312.

Bujanovics Károly, udvari agens 218.

Calvin, hitújító 29., 48.

Caraffa Antal, osztrák tábornok, az eperjesi vérfürdő szerzője 258.

Carlo Dolce, híres olasz festő 213.

Chaupy, Cap-Martin de, francia tiszt, kitől Kazinczy franciául tanult 25., 248.

Ceracchi, olasz szobrász 78.

Claude Lorrain (tulajdonkép Claude Gelée), híres tájképfestő 148.

Cleynmann Károly, kitünő evang. hitszónok, utóbb Pesten; imakönyvét még ma is kedvelik 156.

Colardeau, francia költő, kinek epistoláit Czirjék Mihály fordította le magyarra 89.

Corneille Péter, híres francia dráma-költő 39.

Cornides, Kazinczynak kézmárki háziura 15.

Cornides Dániel, nevezetes történetíró, a pesti egyetem tanára és könyvtárnoka 58., 59., 229.

Correggio Antonio Allegri da, hírneves olasz festő 35.

Csáky Antal gróf, szepesi főispán 140.

Cservenka, kapitány Kufsteinban 310.

Csokonai Vitéz Mihály, a költő 52., 205.

Cziráký Antal, gróf, országbíró, Fehérmegye administratora s az egyetem elnöke, mint tudós és szónok is kiváló 117., 162.

Czirjék Mihály, m. testőr és költő 88., 89., 278.

Czobor Főzsef gróf, híres család utolsó ivadéka, Mária Teréziának legteközlőbb, és képzelhetetlen pazarló udvaronca, ki egy kártyára vesztette el holicsei jószágát, és utóbb kegydíjből élőködött 21., 174.

Danczkay Főzsef, magyar testőr és író 149.

Darvas Ferenc, helytartósági tanácsos 327.

Dayka Gábor, a költő 106., 209., 297.

Décsy Sámuel, magyar író, a „Magyar Kurir“ kiadója 16.

Deguignes, francia történetíró 30.

Denis Mihály, bécsi tudós és költő 124., 135.

Denner Boldizsár, arcképfestő 34., 35.

Dessewffy Főzsef gróf, magyar író és költő, képviselő és jeles szónok 107., 147., 236., 272., 293.

Dessewffy Kata, Bárczay Ferencné 140.

Dombi Márton, Csokonai műveinek kiadója 205.

Domokos Lajos, Bihar-megye képviselője 52., 137.

Domokos Márton, debreceni főbíró 253.

Donát, kitünő magyar arcképfestő 42., 254.

Döme Károly, költő és egyházi író 125.

Dóry Ferenc gróf, zempléni főispán 39.

Draskovics János gróf, a budai szabadkőművestársaság elnöke 90.

Dugonics András, első regényírónk; itt csak

- Etelka, Az arany perecek, Gyapjas vitézek és Jolánka című regényeit említjük 102., 162., 210., 323.
Eichhorn G. Fános, német tudós 273.
Erdődy Lajos, Szabolcsmegye főbírája 54.
Erdősi Fános, az első m. nyelvten írója 228.
Eszterházy Ferenc gróf, Magyarország cancellárja 108., 293.
Eszterházy Ferenc gróf, a cancellár fia 124.
Eszterházy József Miklós herceg, marschall 170.
Eszterházy Károly gróf, váci, majd egri püspök; Egerben több intézetet alapított; a pápai templomot is ő építteté, valamint 20 más egyházat is 40., 108.
Eszterházy Miklós herceg, altábornagy, soprovi főispán 290.
Etoile, francia katonatiszt, gróf Török Zsófia jegyese 232., 334.
Fabri Gergely, kézsmárki lyceumi tanár; számos latin verset és beszédet adott ki. Az idézett mű helyes címe: Considerationes rei scholasticae stb. (1773) 82.
Faludi Ferenc, magyar író 282.
Fáy Abrahám, abauji főszolgabíró 266.
Fáy Ágost, abauji alispán 136.
Fáy Barnabás, Ungm. főispánja 65., 287.
Fáy Bertalan, Tornam. főispánja 109.
Fáy Fános, debreceni tanácsos 229.
Fazekas Mihály, a „Ludas Matyi“ költője 52., 53.
Fekete, kapitány 172.
Fekete Fános gróf, tábornok; irt francia és német költeményeket 159., 160., 162., 299.
Féner Kilián l. Klein Efraim

- Ferdinánd*, toskáni nagyherceg, Magyarország nádora 160., 164.
I. Ferenc császár, Magyarország királya 70., 159., 164., 276.
Festetics György gróf, az egykor híres keszthelyi gazdasági tanintézet alapítója 123.
Feszler Ignác Aurél, történetíró 133.
Fiorella, francia tábornok 185.
Fischer, bécsi festő s tanár 326.
Földi Fános, a természettudós, nyelvész és költő 106.
Forgács Miklós gróf, nyitrai főispán 144.
Forgách Pál gróf, nagyvárad kanonok 43.
Friedrich, bécsi költő 145., 146., 147.
II. Frigyes, a nagy porosz király 73., 78., 85., 121., 136., 297. 309.
Fuchs, bécsi festő 326.
Füger Frigyes Henrik, hírneves festő s a bécsi műakadémia igazgatója 78., 121., 274., 277.
Gál Mózes, zászlótartó, Kazinczy kísérője Spielbergből Kufsteinba 178.
Gallitzin, helyesebben Galitzin orosz hercegi család; Pilati növendékei valószínűleg Galitzin Döme fiai voltak 77.
Garampi, bibornok, pápai küldött 112.
Gellert Keresztély, német költő s erkölcsi író. Összes művei 1769-ben jelentek meg; ezek V. kötetében van a 22. l. említett értekezés 22., 30., 31., 32., 51., 241.
Gessner Salamon, német költő, kiváló az idyllben, művei fordításával kezdte meg Kazinczy írói működését 25., 33., 34., 50., 51., 52., 89., 104., 212., 279., 285.
Geysler, német rézmetsző 33.

- Gleim J. V. Lajos*, német költő 50.
Gosztonyi, tábornok 142.
Gotsch Márk Antal (nem Márk Aurél), tanár
 Linzben, jeles tudós 187.
Görög Döme, V. Ferdinánd király nevelője,
 a „Hadi és más nevezetes történetek“ és a „Ma-
 gyar hírmondó“ kiadója 149.
Goethe, a nagy német költő 249., 254., 304.
Gracné, Mária Terézia udvarhölgye 36.
Grassalkovics Antal herceg, főlovászmester
 159., 264.
Groszschmied, magyar festő 213., 214., 327.
Grotius Hugó, németalföldi tudós és állam-
 férfi, „De jure belli et pacis“ című híres műve,
 (először 1625.) sokáig volt a nemzetközi jog co-
 dex 28., 49.
Gyöngyösi István, a „Murányi Venus“ stb.
 költője 113., 114., 244., 250.
Gyöngyösy János, „a tordai leoninista“, ev.
 lelkész, egykor ünnepezt költő 38.
Győri Ferenc gróf, királyi biztos 68.
Györki István, pataki plebános 96.
Gyürky István, tornai, később torontáli fő-
 ispán 24., 25., 32., 245.
Hagedorn Frigyes, német költő, egy időben
 magyarul is tanult 50.
Hajnalkövy János, tornai plebános 47.
Hajnóczy József, a Martinovicsféle összees-
 küvés részese 99., 144., 151., 165.
Haller Albert, német költő és tudós 50.
Haller József gróf, máramarosi főispán 69.
Haschka Lőrinc Lipót, német költő, irt sok
 ódát, és ennél fogva bécsi Klopstocknak kezdték
 nevezgetni; tény hogy őt Alxinger 10,000 fttal

- megajándékozta, valamint úgy látszik az is, hogy
 utóbbi éveiben titkos kém volt; ő írta azt a nép-
 hymnust, melyhez Haydn a zenét szerezte 82.
Hatvani István, orvos és debreceni tanár 73.
Hellner Ilyés, kézsmárki predikátor 57., 241.
Hemsterhuys Ferenc, németalföldi philoposoph
 275.
Herschel Frigyes Vilmos, híres csillagász 222.
Hervey, angol író 102.
Hickel, bécsi festő 121.
Hirgeist Ferenc, Kazinczy fogolytársa 168 f.,
 178., 190 f., 196., 312.
Hirgeist Nini, az előbbinek nővére, később
 báró Prónay Simon neje 168 f., 191 f., 211.,
 235., 313., 325.
Hissmann Mihály, erdélyi származásu német
 tudós 273.
Hofmann, hirhedt osztrák titkos kém 82.
Hofmann, zenész 123.
Hohenwart, bécsi érsek 211.
Homer, a görög epos-költő 27., 93., 277.
Hondekoeter, németalföldi festő 35.
Haogstraten, németalföldi festő 34., 35., 84.
Horányi Elek, kegyesrendi tanár, a magyar
 írók életrajzainak gyűjtője s kiadója 209., 323.
Hormayr József báró, osztrák történetíró;
 Kazinczy többször hivatkozik „Oesterreichischer
 Plutarch“ című, 20 kötetes művére 78., 121.
Horvát István, a történetbúvár, Kazinczynak
 kedveltje 210., 229., 236., 325.
Horváth Ádám, a költő, kivel Kazinczy eleinte
 igen bizalmas viszonyban volt 103., 106., 282.,
 284., 291., 299., 304.
Horváth György, ungvári alispán 43., 249.

- Horváth János*, székesfehérvári püspök, egyházi író 125.
Hörde, Kazinczy kísérelője Kufsteinből Munkácsra 311.
Hubert, Kazinczy kísérelője Spielbergből Kufsteinba 178., 309.
Husztai Endre, kolozsvári tanár; egyik műve: *Jurisprudentia hungarico-tarusilvanica* (1747.) sokáig használtatott tankönyvül 44.
Hübner János, a „bibliai történetek” című iskolakönyv szerzője 14.
Ibrányi Károlyné, Kazinczy sógornéja 198., 316.
Izdenczy Fózsef báró, állam-minister 218.
Jacobi F. Henrik, német regényíró és bölcsész 50.
Jahn 326.
Janus Secundus, latin költő 29., 81.
John Frigyes, rézmetsző s szakmájában elsőrangú művész 121., 214., 327.
Józsa László, 250.
II. Fózsef, császár 17., 64., 67., 74., 75., 80., 120., 121., 128., 136., 137., 293.
Kacsándy Zsuzsi, Kazinczy imádoztja 302.
Kajali Klára 328.
Káldi György, bibliafordító 332.
Kállay Ferenc, 138.
Kallos Dániel, az „Orpheus” munkatársa 173.
Kalmár György, nyelvész és költő 61., 62., 261.
VI. Károly, ausztriai császár 70.
Károlyi Antal gróf, táborszernagy, aranygyapjas vitéz, a magyar testőrség kapitánya, Szatmár megye főispánja 53., 54.

- Kästner A. G.*, mathematicus és a mellett ki-tünő epigrammatista 24.
Katona István, jeles történetbúvár 59., 60.
Kaunitz-Rietberg Vencel Antal herceg, Mária Terézia alatt mindenható miniszterelnök 74., 124., 150., 263.
Kazay, Kazinczy iskolatársa 248.
Kazinczy Ferenc atyja: József 4., 12 f., 17 f., 23., 240.
Kazinczy Ferenc anyja: *Bossányi Zsuzsanna* 14., 19., 43., 57., 67., 165., 198 f., 208 f., 230., 231., 235., 316., 317., 321 f.
Kazinczy Ferenc nagyatyja: *Dániel* (András és *Eödönffy Erzsébet* fia), Zemplén és Beregm. főjegyzője 4.
Kazinczy Ferenc nagyanyja: *Szirmay Teréz* (Szirmay András és Királyfalvi Roth Juliana leánya) 4.
Kazinczy Ferenc nagybátyja: *K. András* 16., 33., 59., 202., 235. — Fia *István* (3 neje: *Hellenbach Eszther*, *Józsa Mária* és *Boronkay Róza*). — Gyermekai: *András*, zempléni alispán, *Ottília* (Lónyai Gáborné), *Gábor*, a tudós (neje *Fáy Emma*, fia *Arthur*) és *Piroska* (Kovách J.-né) 194., 321.
Kazinczy Ferenc nagybátyja: *Péter* (neje *Ragályi lány*; gyermekai: *Teréz* (Bernáth Jánosné) és *Zsófia* (gr. *Vay Ábrahámné*) 59., 202., 321.
Kazinczy Ferenc szépapja: *András*, ungvári alispán 13.
Kazinczy Ferenc dédapjai: *Péter*, a Rákóczi-ház udvarnoka (neje *Makay Kata*) 9., 13.

- Kazinczy Ferenc* testvérei:
 Dénes, Biharm. alispánja 12 f., 21., 26., 40.,
 41., 43., 53., 55., 57., 59., 208., 211., 257., 258.,
 262.
 Juliana (Dercsényi Jánosné)
 László (neje Lukács Fanni) 11., 57., 59.,
 67., 208., 230., 262.
 Klára (Krajnik Józsefné) 197., 198., 202.,
 315., 316.
 Zsuzsanna (Péchy Sándorné) 13.
 Teréz,
 József (neje: Ragályi Mária, gyermekei:
 József, Amália, László) 90.
 Miklós (neje Beöthy Victoria, gyermekei:
 Gusztáv Adolf, Sándor, Victor és Titusz) 23.,
 90., 208.
Kazinczy Ferenc neje, gróf Török Zsófia 144.,
 145., 203 f., 231 f., 334 f.
Kazinczy Ferenc gyermekei: Iphigenia;
 Eugenia (Krajnik Imréné); Thalia (1. Vargáné,
 2. Hrabovszkyné); Emil; Antonin; Bálint
 (neje Homoky Matild); Iphigenia, Lajos 23.
Kelcz Antal, abauji alispán 67., 71., 87., 88.,
 128., 129., 268., 278., 295.
Keller Babette, nevelőnő Soliman Angelonál
 276.
Kende János, abauji aljegyző 67., 268.
Kengyel Lajos, Szatmárm. főjegyző 327.
Kenyeres József, a kassai akadémia igazga-
 tója, később rozsnyói kanonok 37.
Kiesling Lipót, híres bécsi szobrász 149.
Kininger Vince György, jeles rézmetsző 214.,
 274., 327.

- Kis János*, termékeny magyar író és költő
 107., 172., 209.
Kisfaludy Károly, a költő 39.
Kissling l. Kiesling.
Klein Efraim, a kassai iskola rectora; ne-
 hány latin munkán kívül írt egy magyar ima-
 könyvet, Fémer Kilián név alatt 31.
Klimesch Tamás, festő 114.
Klobusiczky Ferencné, szül. gr. Viczay Mária 41.
Klopstock Frigyes Gottlieb, híres német óda-
 költő, a „Messias“ írója 56., 57., 58., 82., 147.,
 223., 259., 260., 305., 331.
Koller József, pécsi tudós kanonok; egyház-
 történeti műve által híres; a Kazinczy érintette
 mű: „De S. regni Hungariae corona commenta-
 ris“ 1803-ban jelent meg 161.
Komáromy György, békési alispán 8.
Komáromy György, abauji főjegyző 67., 206.,
 268.
Komáromy Juliana, K. nagynyja, Bossányi
 Ferenc neje 8.
Komjáthy Abrahám, s. pataki tanító 20.,
 21., 22., 23., 25., 26., 206., 242.
Koppi Károly, tudós piarista, az egyetemen
 a történelem tanára 65., 75., 140., 236., 272.
Korda Anna, b. Vay Dánielné 226.
Kossovics, zenész 190.
Kossuth András, zempléni szolgabíró 296.
Kovachich Márton György, történetbúvár és
 számos forrásmű kiadója 99 f.
Kovács Mihály, orvostudor, a magyar gyó-
 gyászati irodalom megalapítója 173.
Kovácsnai Sándor, m. vásárhelyi tanár, Ci-
 cero fordítója 196., 314.

- Kazinczy Ferenc* testvérei:
- Dénes, Bihar. alispánja 12 f., 21., 26., 40.,
41., 43., 53., 55., 57., 59., 208., 211., 257., 258.,
262.
- Juliana (Dercsényi Jánosné)
- László (neje Lukács Fanni) 11., 57., 59.,
67., 208., 230., 262.
- Klára (Krajnik Józsefné) 197., 198., 202.,
315., 316.
- Zsuzsanna (Péchy Sándorné) 13.
- Teréz,
József (neje: Ragályi Mária, gyermekei:
József, Amália, László) 90.
- Miklós (neje Beöthy Victoria, gyermekei:
Gusztáv Adolf, Sándor, Victor és Titusz) 23.,
90., 208.
- Kazinczy Ferenc* neje, gróf Török Zsófia 144.,
145., 203 f., 231 f., 334 f.
- Kazinczy Ferenc* gyermekei: Iphigenia;
Eugenia (Krajnik Imréné); Thalia (1. Vargáné,
2. Hrabovszkyné); Emil; Antonin; Bálint
(neje Homoky Matild); Iphigenia, Lajos 23.
- Kelcz Antal*, abauji alispán 67., 71., 87., 88.,
128., 129., 268., 278., 295.
- Keller Babette*, nevelőnő Soliman Angelonál
276.
- Kende János*, abauji aljegyző 67., 268.
- Kengyel Lajos*, Szatmárm. főjegyző 327.
- Kenyeres József*, a kassai akadémia igazga-
tója, később rozsnyói kanonok 37.
- Kiesling Lipót*, híres bécsi szobrász 149.
- Kininger Vince György*, jeles rézmetsző 214.,
274., 327.

- Kis János*, termékeny magyar író és költő
107., 172., 209.
- Kisfaludy Károly*, a költő 39.
- Kissling I. Kiesling*.
- Klein Efraim*, a kassai iskola rectora; ne-
hány latin munkán kívül írt egy magyar ima-
könyvet, Fémer Kilián név alatt 31.
- Klimesch Tamás*, festő 114.
- Klobusiczky Ferencné*, szül. gr. Viczay Mária 41.
- Klopstock Frigyes Gottlieb*, híres német óda-
költő, a „Messias“ írója 56., 57., 58., 82., 147.,
223., 259., 260., 305., 331.
- Koller József*, pécsi tudós kanonok; egyház-
történeti műve által híres; a *Kazinczy* érintette
mú: „De S. regni Hungariae corona commenta-
ris“ 1803-ban jelent meg 161.
- Komáromy György*, békési alispán 8.
- Komáromy György*, abauji főjegyző 67., 206.,
268.
- Komáromy Juliana*, K. nagyanyja, Bossányi
Ferenc neje 8.
- Komjáthy Abrahám*, s. pataki tanító 20.,
21., 22., 23., 25., 26., 206., 242.
- Koppi Károly*, tudós piarista, az egyetemen
a történelem tanára 65., 75., 140., 236., 272.
- Korda Anna*, b. Vay Dánielné 226.
- Kossovics*, zenész 190.
- Kossuth András*, zempléni szolgabíró 296.
- Kovachich Márton György*, történetbúvár és
számos forrásmű kiadója 99 f.
- Kovács Mihály*, orvostudor, a magyar gyó-
gyászati irodalom megalapítója 173.
- Kovácsnai Sándor*, m. vásárhelyi tanár, Ci-
cero fordítója 196., 314.

- Köszeghi György*, erdőtelki plebános 196., 313.
Kracker F. Lukács, jónevű festő 110., 111.,
 288.
Kramer, eperjesi festő 55.
Kreil, egyetemi tanár 140.
Kreutzinger József, jeles bécsi arcképfestő
 és rézmetsző 214.
Kulcsár István, a hirlapkiadó 117., 207.
Laczkovics László, bihari alispán 181.
Lacy Ferenc Mór gróf, tábornagy, hadvezér,
 a hadügyi tanács elnöke 18., 120.
Ladomérszky István, iskolák inspectora, utóbb
 consiliarius és a kőszegi kerületi tábla ülnöke
 70., 88., 278.
XVI. Lajos, francia király 42., 226.
Lakics György Zsigmond, jogtudós, a jogi
 facultás elnöke, a magyar cancellária tanácsosa 98.
Lánczy József, septemvir, békési főispán 266.,
 268.
Landerer Mihály, nyomdász 54., 62.
Landsdow, angol államférfi 224.
Lange József, a bécsi udvari színház egyik
 elsőrangú tagja 85.
Le Brün Károly, XIV. Lajos, francia király
 udvari festője, az akadémia elnöke 55.
Leon Gottlieb, a bécsi udvari könyvtár tisztje,
 költő és író 79., 274.
Lesch Dávid, K. kézsmárki tanítója 16.
Lessing G. Efraim, német költő és tudós
 51., 305.
II. Lipót, osztrák császár, magyar király
 136., 141., 142., 153., 159., 225.
Lippert József, ügyes festő 161.
Lodron gróf, svéciai követ Bécsben 187.

- Lohrmüller*, Kazinczy kísérete Kufsteinből
 Munkácsra 311.
Lónyay László, beregi alispán, K. iskolatársa
 16., 198., 263., 317.
Lónyay Menyhert, országgyűlési képviselő, K.
 iskolatársa 16.
Losonczi István, a „Hármas kis tükrő“ szer-
 zője 31.
Lovasy Benedek, kassai hitszónok 133., 134.,
 313.
Ludwig Fános, horgárdi plebános 96.
Luther Márton, hitújító 47., 247., 256.
Luzatto Marco, tudós talmudista 86.
Majláth Fános gróf, történetíró és költő 303.
Majláth József, II. József alatt a pesti ke-
 rület királyi biztosa, később halicsi és velencei
 (nem fiumei) helytartó, és 1802-ben minister 68.
Major Zsigmond, zempléni főjegyző 257.
Makó Pál, Jézus-társasági tag, kit Swieten
 minister megkedvelvén, a Terésianumhoz nevezte
 ki tanárnak; utóbb apát és váci kanonok, és a
 pesti egyetemi philosophiai facultas igazgatója;
 116., 289.
Makody, érsemjéni predikátor 12.
Mansfeld Fános Ernő, jeles rézmetsző 115.
Mária Antónia, francia királyné 42.
Mária Terézia, osztrák császárné, magyar
 király 35., 36., 42., 54., 99., 124., 251., 257.,
 292., 293.
Mariana (Mária Anna), főhercegnő, ki a mű-
 vészetekkel is foglalkozott, és nevezetesen a fes-
 tészettel és rézmetszéssel 78.
Mark Quirinus, híres rézmetsző 115.
Marmontel F. Ferenc, francia író 36.

- Martinovics József Ignác*, sz. Ferenc rendi szerzetes, utóbb a lebergi egyetem tanára; Lipót császár az udvarhoz vonta, s II. József követül is használta a párisi udvarnál, hol a forradalom eszméit magáévá tette; haza jövén, itt is érvényre akarta azokat emelni; törekvései felségsértésnek tekintettek, ő és társai befogadtak, és 1795. máj. 20-án kivégeztettek. E pörbe Kazinczy is bele volt keverve s eleinte halálra, azután börtönre ítélve, melyben 7 évig sínlett 133.
- Márton József*, magyar nyelvész 205.
- Maulpertsch A. Ferenc*, kiváló festő 111., 288.
- Maurer Hubert*, kiváló festő 111., 277., 288.
- Mednyánszky Alajos* báró, Trencsén, utóbb Nyitram. főispánja, jeles történet író 214., 303., 326.
- Melczer László*, septemvir 65., 264.
- Mendelsohn Mózes*, bölcész 98.
- Mészáros Ignác*, a „Kartigám“ fordítója 242.
- Mészáros Joanna*, gr. Teleki Lászlóné 219.
- Metastasio Péter*, olasz költő 167., 280.
- Migazzi Kristóf* gróf, váci püspök és bécsi érsek, kitűnő államférfi 126.
- Milecz Sámuel*, kassai ügyvéd 44 f., 257.
- Miller J. Márton*, a „Siegwart“ szerzője 56., 58.
- Miller Jakab*, történész, muzeumi könyvtárnok 272.
- Milton Fános*, híres angol költő, az „Elvesztett paradicsom“ szerzője 23.
- Mindszenti Sámuel*, komáromi predikátor, magyar író 253.
- Miskolczy*, kazinci predikátor 17.
- Molnár Fános*, eleinte a Jézus-társaság tagja,

- utóbb szepesi kanonok; számos latin és magyar művet írt 65., 91., 92., 93., 265.
- Moor Náni*, magyar színésznő 298.
- Mozart F. Amadé*, a zeneszerző 87.
- Nádasdy Mihály* gróf, tábornagy 271.
- Nagy Ferenc (Vályi)*, sárospataki tanár, író és műfordító 206., 207.
- Nagy Sámuel*, komáromi orvos 212.
- Niczky József*, szabolcsi alispán 77.
- Niczky Kristóf* gróf, országbíró 21., 97 f., 281., 282.
- Nostitz Frigyes Mór* gróf, tábornagy 18.
- Novák Ignác*, tábornok 171., 172.
- Obernyik*, derecskei rector 229.
- Oeser Ádám Frigyes*, festő, a lipcei rajz-akademia igazgatója 33.
- Offenloch*, hadiorvos 22.
- Olasz Péter*, K. tanítója 17.
- Orczy István* báró, a költő Lőrinc fia 63.
- Orczy József* báró, a költő Lőrinc fia, Zemplénm. főispán 138., 163., 189., 264.
- Orczy László* báró, fia Lőrincnek, a költőnek, szintén költő és 1785-ben Abaújmegye főispánja; a fővárosi Orczykert alapítója 138., 140., 170., 264., 336.
- Orczy Lőrinc* báró, a költő, a hét éves háborúból mint tábornok tért nyugalomra, később Abaújmegye főispánja 41., 59., 63., 64., 67., 254., 262., 264., 279., 282.
- Óváry László* 65., 265.
- Ovenus*, latin költő 22.
- Ovid*, a római költő 244.
- Óri Filep Gábor*, sárospataki tanár 30.
- Palásthy Márton* 75., 77., 89., 272., 273.

- Pálffy Fános* gróf, Magyarország nádora 156., 282.
- Pálffy Károly* gróf, utóbb herceg, alcancellár, majd zempléni és pozsonyi főispán, végre cancellár 39., 74., 102., 159., 161., 307.
- Parniczky Mihály*, consiliarius 142., 143., 144.
- Pászthory Sándor*, udvari cancelláriai referens 66., 70., 71., 72., 74., 75., 88., 89., 90., 96., 119., 121., 124., 125., 142., 268., 271., 272., 279., 282., 284., 289.
- Pázmándy Pál*, komáromi alispán 326.
- Péchy Gábor*, kir. igazgató, septemvir 37., 70.
- Péchy Imre*, bihari főispán, septemvir 221.
- Péchy Mihály* 238.
- Péchy Zsófia*, K. szépanyja 4., 237.
- Péczeli József*, költő, író s műfordító 74., 102., 103., 282., 330.
- Pethő Jakab*, iskolák felügyelője 88., 116.
- Petri Bernát*, mű-kertész, az Orczy-kert tervezője 325.
- Pilati Károly Antal* báró, nagynevű tudós, a Kazinczy említette két műve megjelent 1767. és 1772-ben 75., 76., 77., 274., 275.
- Podmaniczky Anna Mária* bárónő, Belezna Miklós tábornok neje 140.
- Podmaniczky Fános* báró, Fessler jóakarója 242.
- Podmaniczky József* báró, Bács-Bodrogmegye főispánja 50., 299.
- Posch Lénárd*, festő és szobrász 82.
- Poschinger Ferenc*, II. József császár udvari predikátora 79., 274.
- Pray György*, nagyváradi kanonok, Magyar-

- ország történetírója, az egyetemi könyvtár őre 30., 31., 229.
- Prényi Zsigmond* báró, Beregm. alispán 207.
- Prokop Fülöp Jakab*, szobrász; a pápai templom számára Krisztus keresztelését készítette broncból, aranyozva, valamint sz. István és sz. László 9 lábnyi szobrait márványból 111.
- Prónay Ágnes* bárónő, László leánya, gróf Ráday Pál neje 219.
- Prónay Éva* bárónő, Radánszky János neje 302.
- Prónay Gábor* báró, barsi, utóbb gömöri főispán 141., 302.
- Prónay Lajos* báró, ezredes 59.
- Prónay László* báró, II. József alatt királyi biztos, zólyomi, majd csanádi főispán 59., 68., 219., 302.
- Prónay Mihály*, nógrádi főjegyző 60.
- Prónay Sándor* báró, író és az ev. egyház főinspectora 57., 59.
- Prónay Simon* báró, Lajos fia, neje volt Hirgeist Anna 211.
- Puky Ferenc*, nógrádi alispán 31., 219.
- Puky István*, 204., 206.
- Puky László*, abaúji főszolgabíró 266.
- Rabener G. Vilmos*, német satirikus 22., 241.
- Ráday Eszter*, gróf Teleki Lászlóné 38., 260.
- Ráday Gedeon* gróf, a költő 58., 104., 105., 112 f., 164., 220., 262., 283., 289., 304., 328.
- Ráday Gedeon* ifjabb, az előbbinek fia, s ennek fia Gedeon, koronaőr 115., 156., 289.
- Ráday Pál* gróf, a költő Gedeon unokája 115., 219., 220., 298., 328.

- Radvánszky Ferenc*, kapitány, a sz. István
rend keresztese 65., 140.
Radvánszky Fános, kir. tanácsos, alispán, kö-
vet 302.
Radvánszky Polixen, Ujházy Samuné, K. ba-
rátnője 302.
Radvánszky Rozália, b. Prónay Lászlóné 219.
Radvánszky Teréz, Szerencsyné, K. barátnője
222., 302.
Radziwill Károly, lengyel herceg 15.
Ragályi József, borsodi alispán 65.
Ragályi Tamás, Borsodm. követe, alnádor,
septemvir 333.
Rajnis József, költő 99., 106., 282., 284., 324.
Rákóczi Ferenc, fejedelem 9.
Ramler K. Vilmos, német költő 51.
Ramsden, londoni mechanikus 222., 223.
Raphael Sanzio, a nagy festő 112.
Ráth Mátyás, győri evang. lelkész, kiadta
az első magyar folyóiratot a „Magyar hirmondót“
52.
Ratschky József Ferenc, osztrák állami taná-
csos és költő 78., 79., 80., 147., 274.
Rédey Juliana, Komáromi Györgyné 8., 321.
Rékey 200., 318.
Rembrandt, németalföldi festő 327.
Révai Miklós, a nagy nyelvész és költő; em-
lített műve a „Magyar alagyáknak első könyve“
megjelent 1780-ban 54., 209., 210., 229., 264.,
282., 284., 324., 325., 332.
Révay Simon báró, II. József alatt a mun-
kácsi kerület királyi biztosa 68.
Richwaldszky György, kanonok és író 63.
Roggendorf helyesebben Rogendorf Maria

- Anna, gróf Török Lajos neje, és anyja gróf Tö-
rök Zsófiának, Kazinczy nejeinek 231 f.
Roggendorf Aloizia Mária és Józsa Szilárda
apácák, az előbbinek nővérei 144.
Rolly József 88., 89.
Rosa Salvator, olasz festő 213.
Rosenfeld András báró (tulajdonképen: rosen-
feldi Cekelius=Székely), II. József alatt ungvári
főispán és a munkácsi kerület királyi biztosa,
utóbb erdélyi alcancellár 68., 266.
Rossy gróf, francia menekült 185.
Róth Joanna, gróf Teleki Józsefné 219.,
222., 260.
Rubens Péter Pál, a festő 34.
Rupprecht Antal, a selmeci bányász-akademia
tanára, utóbb a bányai szakban udvari tanácsos
és szakíró 78.
Rzewusky, lengyel herceg 26.
Sághy Mihály, kir. ítélőmester 260.
Sallust, római történetíró 331.
Sándor Lipót főherceg, Magyarország nádora
160.
Sauberer András, jászói prépost 176., 288.
Schauff Nep. Fános, bécsi rajzmester; említett
rajza ily című művében jelent meg: „Die Feier-
lichkeiten bei der Krönung Leopold II. als König
von Ungarn 161.
Schlözer Á. Lajos, göttingai tanár, hirhedt
történetíró 173.
Schmiedhammer, festő 161.
Schmutzer Jakab, híres rézmetsző, a bécsi
műakademia igazgatója 84., 149.
Schwartner Márton, történetbúvár, a pesti
egyetemen a diplomatica tanára 59., 60., 261.

<i>Semsey András</i> , referendarius, abaúji főispán	149.
<i>Sinai Miklós</i> , debreceni tanár	228., 229.
<i>Skerlecz Miklós</i> , a sz. István rend lovagja, titkos tanácsos, zágrábi főispán és a horvát iskolák főigazgatója	90.
<i>Soliman Angelo</i> , szerencsen fejedelem fia, utóbb Bécsben főrangúak házában felügyelő stb.	83., 276., 277.
<i>Somssich Lázár</i> , kir. udvarnok, helytartósági tanácsos, Zalam. követe	90.
<i>Sonnenfels József</i> , osztrák minister	79., 80., 124., 292.
<i>Splényi Gábor</i> báró, tábornok	163.
<i>Splényi József</i> báró, királyi biztos	69.
<i>Stansics-Horváth Imre</i> , szepesi alispán	93., 94., 280.
<i>Stanislaus</i> , pater l. Albach	
<i>Steinviek</i> , németalföldi festő	35.
<i>Stolberg Keresztély és Frigyes Lipót</i> grófok, testvérek, multszázadi német költők	58., 260.
<i>Storazzi</i> , operai énekesnő	86.
<i>Strattmann Eleonora</i> , gróf Batthyány Lajos anyja	126.
<i>Strauss</i> , nevelő gr. Teleki Józsefnél	58.
<i>Stunder Fános Jakab</i> , arcképfestő	145., 146., 147., 301.
<i>Swieten Gerhard</i> , atyja Gottfriednak, a ministerek	70.
<i>Swieten Gottfried</i> báró, osztrák minister	70., 71., 72., 73., 74., 88., 89., 96., 97., 100., 119., 135., 141., 142., 153., 154., 267., 268., 269., 270., 272., 273., 286., 289., 292., 302.
<i>Szabó András</i> , kassai püspök	125.

<i>Szabó Fános</i> , Vay Miklós nevelője	226.
<i>Szabó László</i> , kapitány	188., 189.
<i>Szabó László</i> , otományi, költő	304.
<i>Szabó-Sáróy</i> , ügyvéd, Kazinczy védője, fölségsértési perében	117.
<i>Szalay Sámuel</i> , superintendens	98.
<i>Szárász György</i> , királyi személynök, utóbb báró és udvari cancelláriai tanácsos	239.
<i>Szathmáry Mihály</i> , s. pataki tanár	28.
<i>Szathmáry Mózes</i> , s. pataki tanár	23., 244., 246., 252.
<i>Szathmáry Király József</i> , szabolesi alispán, utóbb ungvári főispán	65., 264.
<i>Szathmáry Miklós</i> , consiliarius	161., 162.
<i>Szathmáry Paksi Sámuel</i> , s. pataki tanár	19.
<i>Széchenyi Ferenc</i> gróf, a nemzeti muzeum alapítója stb.	69., 89., 90., 121., 122., 124., 163., 164., 279.
<i>Szemere Albert</i> , K. iskolatársa	43., 249.
<i>Szemere Pál</i> , költő és kritikus	3., 205., 206., 236.,
<i>Szentesi Fános</i> , s. pataki tanár	19., 27., 40., 43.
<i>Szentgyörgyi István</i> , s. pataki tanár	19., 27., 40., 49.
<i>Szentgyörgyi József</i> , debreceni orvos, Kazinczy barátja	227., 230., 328., 333.
<i>Szentimrei Gábor</i> , consiliarius	266.
<i>Szentiványi Ferenc</i> , sárosi főispán, országbíró	68., 88., 128., 129., 278. 296.
<i>Szepessy Sámuelné</i> , szül. Vattai Batta	41.
<i>Szerencsy Francisca</i> , gróf Teleki Józsefné	222.
<i>Szilágyi Márton</i> , s. pataki tanár	24., 32., 33., 225., 245.

- Szilágyi Sámuel*, debreceni superintendens
32., 52., 53., 54., 62., 261., 262., 282.
- Szily József*, tornai főispán, udvari tanácsos,
septemvir 90.
- Szirmay András*, K. iskolatársa 12., 14., 16.
- Szirmay István*, Sárosm. tisztviselő 295.
- Szirmay László*, zempléni alispán, kir. tanácsos
33., 35.
- Szirmay Sándor*, K. nagyanyjának testvére 12.
- Szirmay Tamás Antal*, zempléni alispán 18.,
33.
- Szlávy György*, bihari főszolgabíró 89., 173.,
311.
- Szlávy Pál*, királyi ügyek igazgatója 68.
- Szmethanovics Károly*, K. raktársa 196., 211.
- Szombathy József*, s. pataki tanár 117.
- Szontagh Sámuel*, superintendes 256.
- Sztáray Fános Fülöp* gróf, Ungm. főispán,
kamarás 5.
- Sztáray Mihály*, szabolcsi főispán, kamarás
42., 108.
- Szulyovszky Menyhért*, Zemplén orsz. képviselője
166., 167., 190., 194., 312.
- Teleki Adám* gróf, dobokai főispán, költő 39.,
252.
- Teleki Eszter*, gróf Toroczkay Zsigmondné
38., 226.
- Teleki István* gróf, József fia 58., 117.
- Teleki József* gróf, ugocsai főispán, koronaőr,
költő 38., 39., 49., 58., 116., 163., 165., 219.,
222., 252., 260., 263.
- Teleki József* gróf, az előbbinek fia főkörmány-
tanácsos 219., 222.

- Teleki Klára*, gróf Wartensleben Vilmosné
57., 226.
- Teleki Lajos* gróf, az erdélyi rendek elnöke,
titkos tanácsos 222.
- Teleki László* gróf, Józsefnek, a költőnek fia,
septemvir 58., 219., 252.
- Teleki Sámuel* gróf, erdélyi cancellár 69.,
73., 88., 206., 221., 229.
- Terstyánszky Fános*, nádori ítélőmester 99 f.
- Tessedik Sámuel*, szarvasi predikátor, föld-
művelő iskola alapítója 147., 301.
- Tiszta Ferenc*, abauji alispán 67., 69., 268.
- Toperczer Zsigmond*, eperjesi ügyvéd 55.
- Török István*, s. pataki tanár, losonci predi-
kátor 29., 30., 43.
- Török József* gróf, dietai követ, szepesi admi-
nistrator 66., 265.
- Török Lajos* gróf, iskolák igazgatója, Ka-
zinczy apósa 66., 70., 71., 88., 90., 95., 127 f.,
142., 203., 231 f., 265., 268., 278., 313., 321.,
322., 334.
- Trenck Frigyes*, báró, porosz majd osztrák
katonatiszt, II. Frigyes porosz király által évekig
kemény börtönben tartatott; költeményeit, önélet-
ratát és egyéb műveit 1786-ban adta ki, összesen
12 kötetben 85.
- Uz Fános Péter*, német költő 51.
- Uza Pál*, K. raktársa 177., 190., 194., 195.,
325.
- Ürményi József*, országbíró 37., 68., 101.,
125., 251., 262., 271., 286.
- Van Dyck*, németalföldi festő 35., 84.

	<i>Van Huysum</i> , németalföldi festő	34., 35.
	<i>Vay Ábrahám</i> , kir. tanácsos	226.
	<i>Vay Dániel</i> báró, cs. kir. kamarás	226., 227.
	<i>Vay István</i> , a tudományok fődirectora	141., 226.
	<i>Vay József</i> , septemvir	16., 26., 28., 64., 65., 66., 71., 88., 119., 120., 206., 226., 227., 265., 268., 299.
	<i>Vay Lajos</i> báró, borsodi főispán	226.
	<i>Vay Miklós</i> báró, tábornok	149., 194., 207., 221 f., 234.
	<i>Vay Miklós</i> neje l. Adelsheim	208.
	<i>Vay Miklós</i> ifjabb báró, koronaőr, v. cancel-	
lár		226.
	<i>Vernet József</i> , francia tájképfestő	148.
	<i>Verseghy Ferenc</i> , magyar költő és nyelvész	106., 166., 332., 333.
	<i>Viczay József</i> , kassai orvos	80., 108., 227.
	<i>Virág Benedek</i> , a költő	209., 210., 325.
	<i>Vitkovics Mihály</i> , a költő	210., 236., 325.
	<i>Voltaire F. M. Arouet</i> , a nagy francia író és	
költő		102., 162.
	<i>Vörösmarty Mihály</i> , nagy költőnk	39.
	<i>Wachtlerné</i> , kinél Bécsben lakott Kazinczy	
		142., 300.
	<i>Wartensleben Vilmos</i> gróf, tábornok	57., 226., 262.
	<i>Wass Anna</i> , Vay Ábrahámné	226.
	<i>Weingand</i> , pesti könyvtáros	33., 246.
	<i>Wieland, K. Márton</i> , német költő és regény-	
író		33., 51., 57., 82., 259., 304.
	<i>Wouwerman Fülöp</i> , németalföldi festő	148.
	<i>Wutky</i> , bécsi festő	149.
	<i>Zámbory Antal</i> , zempléni aljegyző	67.

	<i>Zauner</i> , szobrász	121.
	<i>Zichy Ferenc</i> gróf, veszprémi főispán	163.
	<i>Zichy Károly</i> gróf, osztrák állam-minister	66., 119., 120.
	<i>Zombory Zsigmond</i> , abauji alispán	67.
	<i>Zrínyi Miklós</i> , a költő,	113.